

Przyjaciel Ludu

Pismo polko-katolickie w południowej części Wielkopolski

Nowy Przyjaciel Ludu" wychodzi trzy razy tygodniowo.
Cena na poczeko z odnośnieniem miesięcznie 56025 mk.
Cena bez odnośnienia miesięcznie 540000 m. z odnośn. w dom 550000 m.
Cena w Polsce miesięcznie 700000 mk.
Pojedynczy egzemplarz 100000 mk.
Kopieci pod opaską 2 franki. W innych krajach 100 procent drożej.

Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Duszyński.
Adres dla listów: Nowy Przyjaciel Ludu — Kępno (Wlkp.) Tel. 47.
Druk i nakład: Drukarni Spółkowej w Kępnie ul. Mickiewicza 54.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłek, strajków itp. przysług, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Cena ogłoszeń:
Zwyczajne za wiersz nonparelony jednolitej 10000 mk
Zabobne i dla poszukujących pracy 8000 mk
Reklamy w dziale redakcyjnym 20000 mk
Przed tekstem na 1 stronie 25000 mk
Ogłoszenia ze skomplikowanym układem 50 procent drożej.
Na ogłoszenia ponad 10 razy się powtarzające, odpowiedni rabat.

Nr. 147.

Kępno, na sobotę 22 grudnia 1923 r.

Rok X.

Nowy rząd.

Prace w kierunku tworzenia rządu rozpoczął p. Grabski od ustalenia programu z panem Prezydentem w sprawie polityki.

W środę, o godz. 1 i pół przybył p. Grabski do Kępna i przedstawił następującą listę członków gabinetu.

Prezydent listę tę zatwierdził i podpisał nominacje.

Obec tego skład rządu przedstawia się następująco:

- Wł. Grabski — premier i min. skarbu,
- Soltan — min. spraw. wewnętrznych,
- M. Zamojski — min. spraw zagranicznych, tymczasowa kierownictwo obejmie p. dr. K. Bertoni.
- Wyganowski — min. sprawiedliwości.
- Miklaszewski — min. oświaty,
- M. Sosnkowski — min. wojny,
- inż. Józef Kiedrzyński — min. przemysłu i handlu.
- Nosowicz — min. kolejji.
- Józef Raczynski — kierownikiem min. rolnictwa,
- Zd. Ludkiewicz — min. reform rolnych,
- Darowski — min. pracy,
- inż. Rybczyński — min. robót publicznych.

Wzrost klubu parlamentarnego.

Prez. Zw. Lud. Nar. p. Głabiński oświadczył, że jego będzie czynił wszystko, aby umożliwić realizację programu p. Wł. Grabskiemu, ze względu na polinansowe.

Stronictwo P. S. L. przychylnie się odnosi do programu p. Wł. Grabskiego.

Chaciński w imieniu klubu Chrz. Demokracji oświadczył, że stronictwo jego poprze rząd Grabskiego, a także gabinet realnej pracy. Zastrzegł się jednak p. Drowskiego, jako ministra pracy.

Barlicki (P. P. S.) wyraził się nieprzychylnie wobec proponowanych na ministrów, a mianowicie chciałby klub P. P. S. widzieć w przyszłym rządzie p. Nosowicza. Jednocześnie podkreślił konieczność jaknajrychlejszego wyświetlenia zajęć krajowych.

Thugutt oświadczył: „Radbym, aby stronictwo „Wyzwolenia” oddało białe kartki podczas głosowania votum ufności. Jednakże decyzja ta, nie powinna, czy zostanie akceptowana przez moje stronnictwo.”

Imieniu secesjonistów p. Bryli oświadczył, że stronnictwo jego zastrzega sobie wolną rękę.

Reich (Klub Żydowski) zastrzega się przed osobie gen. Sosnkowskiego.

Zatem rząd pozaparlamentarny.

Prezydent Rzeczypospolitej powierzając p. Wł. Grabskiemu zadanie utworzenia nowego rządu powierzył mu, że „nie ma oglądać się na ich przynależność do partii, tylko wymagać, aby złożyli ze siebie wszelkie partyjne i słuchali wytyczne głosu sumienia, na którego dbać przedewszystkiem o dobro powszechne.”

Prezydent apel cieszącego się w całym narodzie nie szczadkiem prezydenta Wojciechowskiego, który odbi się silnym echem w szeregach wszystkich partii i osobliwie tych, które dotąd nęstyłchanie prowadziły walkę partyjną. Odbi się na siebie naturalnie echem w całym kraju, który godzi się poddać krytykę poczyni każdego rządu, chce znać prawdę i dla tego mydlkowanie mu już zbrzydło. Potępia stanowczo nieproduktywne waśnie. Celem nie jest dobro państwa, lecz partii lub

Prezydent p. Grabskiemu udało się złożyć rząd istotnie i jako tako na zaufanie zasługujący, który nie jest nam obcy, był ministrem skarbu i kierownikiem generalnym. Wyszedł z obozu demokratycznego, z którego jednak wystąpił w kierunku uzależnienia jest przedewszystkiem ministrem skarbowym, którego pomysły wymagają realizacji przez tęgih praktyków. Prezydent Woj-

ciechowski polecił mu aby zajął się przedewszystkiem uzdrowieniem stosunków skarbowych. Zgoda na to.

Partie niech teraz pom.ślą o tem, że nie wyrzekają się swoich zasad programowych — wszystkie wysiłki mają obowiązek skierować ku dobremu publicznemu, pomagać do naprawy stosunków i ratować państwo od zglub.

Zaś p. Grabski powinien uniknąć wszystkiego, coby mogło rozpetać nowe burze, unikać wrażenia, że komukolwiek idzie na rękę — a tylko iść prostą drogą ku odrodzeniu kraju

Niepomyślna decyzja w sprawie Jaworzyny.

Według wiadomości z Paryża na posiedzeniu Rady Ligi Narodów zapadła uchwała w sprawie Jaworzyny, niepomyślna dla Polski. Sprawozdawca Quinones de Leon odpowiedział przecząco na pytanie, czy linja graniczna zaproponowana przez komisję delimitacyjną uwzględnia warunki uchwały Rady Ambasadorów, czyli tamsam stwierdził, że zmiana dawnej granicy, dokonana przez komisję delimitacyjną jest zbyt wielka. Lord Cecil oświadczył, że orzeczenie trybunału w Hadze stwierdza, że dawna granica międzynarodowa między Galicją a byłymi Węgrami nie może być zmieniona i że tzw. drugim odcinku granicy dopuszczalne są korektury w nieznacznych rozmiarach.

Benesz decyzję przyjął do wiadomości, Skirmunt zastrzegł się przeciw niej.

400 milj. franków na uzbrojenie Polski.

Podczas dyskusji w senacie francuskim nad projektem udzielenia Polsce 400 milionów kredytu sen. de Turnell oświadczył, że pragnąłby, by senat przyjął ten projekt przez aklamację wyrażając w ten sposób poszanowanie dla narodów, które wspólnie z narodem francuskim przelewały krew i poniosły tyle straszliwych prób. Mówca jednakże zaznacza, że głosowałby za projektem z całym entuzjazmem, jeżeliby kredyt był przeznaczony dla podniesienia państwa wyraził zaś żale, że użyty zostanie na zakup broni. W odpowiedzi prezydent Poincare oświadczył, że Francja w tej chwili nie może pozostawić swoich przyjaciół bez broni. W głosowaniu projekt został przyjęty, tak samo jak i projekt 300 milionowego kredytu dla Jugosławii.

Formalne uznanie Sowietów przez Polskę.

W wyniku rokowań w sprawie uznania przez Polskę związku socjalistycznych republik rad s. s. s. r. w dniach 13 i 14 b.m. nastąpiła wymiana not w tej sprawie. Nota rządu polskiego brzmi:

Rząd polski potwierdza niniejszem odbiór pisma p. komisarza ludowego do spraw zagranicznych Czł. Czernia z dnia 23 lipca br. o utworzenie związku socjalistycznych republik rad, poprzedzonego pismami pp. komisarzy ludowych spraw zagranicznych rosyjskiej socjalistycznej republiki rad. Rząd polski przyjmuje do wiadomości, że na podstawie deklaracji i umów, przyjętych jako konstytucja związku w dniu 6 lipca br. został utworzony związek socjalistycznych republik rad, przy jednoczesnem zachowaniu suwerennych praw republik, wchodzących w skład związku, i że związek socjalistycznych republik rad, przyjmując na siebie wykonanie traktatów i umów, zawartych przez te republiki z innymi państwami. Jednocześnie rząd polski wyraża zgodę na utrzymanie z rządami związku socjalistycznych republik rad normalnych stosunków dyplomatycznych.

W odpowiedzi na to rząd sowietów przesłał notę, w której wyraził zadowolenie z uznania sowietów de jure i przyjął odpowiedzialność za wykonanie traktatu ryskiego, oraz wszystkich innych układów i konwencji, zawartych z Polską. Nadto rząd sowietów udziela rządowi polskiemu, niezależnie od mającej być zawartej konwencji konsularnej, prawa na niezwłoczne utworzenie konsulatów generalnych w Charkowie i Mińsku, przyczem wyraża swą zgodę na to, aby na czele tych

konsulatów stały osoby, będące formalnie członkami poselstwa polskiego w Moskwie. Rząd związkowy wyraża gotowość uregulowania w sposób najprzyjaźniejszy praw opieki i repatriacji.

Oreddie biskupów.

Dzienniki publikują oreddie, podpisane przez 21 biskupów polskich z ks. Prymasem D. Izborem i Kardynałem Kakowskim na czele, skierowane do wiernych całej Polski. Oreddie zwraca uwagę na waśnie i kłótnie wewnętrzne w kraju, mówiąc, że nie grozi nam narazie wróg z zewnątrz, natomiast wróg wewnętrzny podkopyje podwaliny państwa. Oreddie wzywa wszystkich wiernych, aby w dniu pokuty i umartwienia, któryznaczony został na 29 i 30 grudnia, podczas uroczystego nabożeństwa, które odbędą się w całej Polsce, wierni wznosili gorące modły na intencję zbawienia ojczyzny i uspokojenia wewnątrz kraju.

Stresemann działa.

Stresemann jako minister spraw zagranicznych Rzeszy niemieckiej zabrał się energicznie do uporządkowania stosunku Niemiec do Francji. Niejedno udało mu się ożgnąć, wielu więźniów niemieckich opuściło więzienia francuskie i belgijskie. Okupacja została złagodzona. Teraz chodzi o to, żeby sprawę odszkodowań uregulować, w możliwie łagodny dla Niemiec sposób. Nawiązał więc bezpośrednie układy z Francją i Belgią, przyczem premier francuski stwierdził, że z niemałym zainteresowaniem wysłuchał propozycji niemieckich.

Jak wiadomo, komisja reparacyjna ma stwierdzić zdolność płatniczą Niemiec. Do tej komisji wyznaczyła także Ameryka swoich przedstawicieli, choć w charakterze nieurzędowym. Niemcy uważają to za niemałe zwycięstwo i sądzą, że uda im się uzyskać bardzo łagodne warunki.

W nocy, wręczony niemieckiemu pełnomocnikowi w Brukseli oświadcza rząd belgijski, że jest gotów omówić z rządem berlińskim w drodze dyplomatycznej wszystkie kwestje, które rząd ten poruszy. Rząd Rzeszy winien jednak dać konkretniejsze wyjaśnienia od tych, jakie są zawarte w ostatnim memorjale Niemiec. Rząd belgijski jest zdania, że ustanowienie komitetów rzeczoznawców przez komisję odszkodowań oznacza poważny krok na drodze do ostatecznego uregulowania zagadnienia odszkodowań. Dalej zaznacza notę, że uprawnienia władz okupacyjnych w zagłębiu Ruhry i Nadrenji muszą być utrzymane, natomiast rząd belgijski gotów jest zbadać propozycje niemieckie, dotyczące rozwoju życia gospodarczego na terenie okupowanym. Wreszcie zaznacza rząd belgijski, że oporne stanowisko rządu Rzeszy w sprawie międzysojuszniczej wojskowej komisji kontrolnej musiałoby zachwiać zaufanie do rządu Rzeszy, które jest niezbędne dla osiągnięcia postępów w rokowaniach.

Zmiana ustroju państwowego w Grecji.

Niezwłocznie po zakończeniu wyborów w Atenach przedstawiciele Francji, Rumunii i Jugosławii zjawili się u greckiego prezydenta ministrów, podkreślając, że uważają zmianę rządów w Grecji za zjawisko nader niepożądane. Krają pogłoski, że na wypadek zmiany gabinetu Jugosławia zajmie Saloniki. Minister Gonaos oświadczył iż król zwrócił się do Venizelosa z propozycją powrotu do Aten i objęcia władzy.

Członkowie związku republikańskiego odbyli manifestację, poczem wśród okrzyków „Niech żyje republika” delegaci związku wręczyli Plaskirosowi w imieniu oficerów wojsk lądowych i morskich uchwałę, domagającą się usunięcia dynastji, której działalność była powodem wielu nieszczęść w Grecji. Plaskiros zapewnił delegatów, że podejmie wszelkie niezbędne zarządzenia.

Gabinet ministrów, który się zebrał wieczorem, powziął uchwałę w sprawie rekonstrukcji rządu oraz

Przystne
do zakupu
drogeryjnej

Drogerja pod Górnoszlazakiem Zygmunt Kielmiński

KĘPNO, ul. Sienkiewicza 14.

1161

Usługa skora,
rzetelna
i fachowa.

Bydący w Poznaniu.

Dnia 19 grudnia 1923 r.

Placono za 100 kl. żywej wagi:

kl.	-	54000000	-	56000000
kl.	-	48000000	-	50000000
kl.	-	40000000	-	44000000
kl.	-	-	-	71000000
kl.	-	74000000	-	76000000
kl.	-	62000000	-	68000000
kl.	-	64000000	-	66000000
kl.	-	-	-	57000000
kl.	-	44000000	-	50000000
kl.	-	50000000	-	52000000

W targu: bardzo ożywiony.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Urzędowe notowania z dn. 19. grudnia 1923.

loco Poznań za 100 kg. w ładunkach wagonowych dostaw natychmiast ceny burtownie:

Żyto	10 500 000	-	11 500 000
Pszenica	18 500 000	-	19 500 000
Jęczmień	-	-	10 000 000
Jęczmień brow	10 500 000	-	11 500 000
Owies	11 000 000	-	12 000 000
Mąka żytnia	17 000 000	-	18 000 000
Mąka pszenna	35 000 000	-	36 000 000
Ospa żytnia	-	-	8 800 000
Ospa pszenna	-	-	9 800 000
Ziemniaki fabr.	-	-	2 800 000

Słoma żytnia 950000 1100000 prasow. 1900000 - 2200000

Słano kuzne 1400000 - 1600000 prasow. 2800000 - 3200000

Uwagi: Obroty zwiększone, usposobienie stałe.

Kurs giełdy warszawskiej.

(Notowania nieoficjalne.)
z dnia 20 grudnia 1923 r.

Dolary Stanów Zjed.	-	-	6 480 000
Funtów angielskich	-	-	26 700 000
Franków francuskich	-	-	320 000
Franków szwajcarskich	-	-	1 150 000

Ostrzeżenie!

Wobec rozsiewania przez konkurencję inniejszości narodowej pogłosek, jakoby Kępińska Hurtownia Piw wkrótce zlikwidowaną być miała, donosimy niniejszym Szanownym naszym Odbiorcom, iż pogłoski te rozsiewane są celem szkodenia naszemu coraz więcej rozwijającemu się przedsiębiorstwu i obliczone na zyskanie naszych dotychczasowych Klientów. Ostrzegamy przytem, iż za dalsze rozsiewanie fałszywych wieści pociągając będziemy do odpowiedzialności sądowej.

Oświadczenie!

Niniejszym donosimy, iż Kępińska Hurtownia P.w jak dotychczas tak i nadal dostarcza wszelkich gatunków w piw znanego z dobroci wyrobów

Browaru Krotoszyńskiego,
będącego wyłącznie w polskim posiadaniu, jak

Marcowe jasne -- Specjał ciemne.

Pozatem polecamy

Porter Żywiecki, Grodziskie, wodę selterską i lemonjadę

Pp. Członkom Tow. Gościnnych i Restauratorów udzielamy odpowiednie ustępstwo.

Kępińska Hurtownia Piw

W. PRZYBYSZEWSKI.

J. KWACZEWSKI

MIKOŁAJCZAK KĘPNO -- RYNEK 19.

DOM PANA JASIŃSKIEGO.

POLECA NA GWIAZDKĘ

Kapelusze — Bieliznę —
Golfy — Bluzki wełniane
białe — Getry — Szale
(garnitury) — Trykoty —

Pończochy jedwabne i flory
w różnych kolorach i czarne
wełniane -- Krawatki -- Skarpetki -- Rękawiczki -- Szelki
Chusteczki i inne.

Tow. gimn. „Sokół” w Opatowie

urządza

w drugie święto Bożego Narodzenia na sali p. Chwiałki
przedstawienie amatorskie.

Odegrane zostaną

1) Zaręczyny w plantacjach,

2) Fatalna kiełbasa

Początek o godzinie 7 wiecz.

Po przedstawieniu zabawa taneczna.
1216 ZARZĄD.

PANIENKA

inteligentna z wyższym wykształceniem i ukończeniem
szkoly handlowej pragnie przyjąć
posadę młodszej księżkowej lub kantorzystki
Lask zgłoszenia do eksp. N. P. L. 1215

Zgubione papiery wojskowe

wydane przez P. K. U. w Ostrowie na nazwisko
HOJKA TOMASZ z Olszowy unieważnia się. 1210

Książeczki podatkowe

ma na składzie

Drukarnia Spółkowa w Kępnie.

1000.000 marek nagrody

... kto się przyczyni do wykrycia złodzieji i zwrotu towarów skradzionych z dnia 14 na 15 bm. w Centrali Konsumu Urzędników. Następnym zostały skradzione: czekolada Goplana, papierosy, płaskie, Sefer Goldy, Machorka, cygary, mydła toaletowe, mydło domowe białe okrągłe do obcasów damskich, pończochy, skarpetki, nici, sznurki, płaszcz jasno brązowy.
... kępiński podaje się Szanownym P. T. członkom do lask wiadomości, iż nadzieję w niczem nie wpływa na dalszy bieg handlowy i rozwój naszej Spółdzielni.
... czas, które się starają szkodzić naszej Spółdzielni przez rozsiewanie fałszywych wieści, lub podważać autorytet Zarządu i jemu podległego bezwzględnie na drodze sądowej ścigane.
... Dm. lub w początkach stycznia otrzymamy większy transport

gla, kostka I. i II.

... na węgiel przyjmują się piśmiennie w Centrali konsumu, ulica 1213 gdzie można bliższe informacje otrzymać.

Zarząd Konsumu Urzędników.

Stroić fortepiany

i reperować przybędę do Kępna i okolicy.

Tylko piśmiennie zgłoszenia uprasza się do hotelu p. Jabłońskiego.

Kurowski, Poznań.

Ubranie męskie i czarne palto

sprzed- m tani. 1214

Poniałowskiego 330 331

Zastępca procesowy

T. Ciecicki

Kępno, ul. Wawrzyniaka

załatwia kontrakty, kupna, skargi oraz wnioski do wszelkich władz. gr.

Występuje przed sądem w sprawach cywilnych.

Po najniższych cenach polecamy Szan. Odbiorcom węgiel górnośląski

w różnych gatunkach, a mianowicie dobierane sortymenta węgla kowalskiego do piekarni i pieców kuchennych,

tak za gotówkę, jak i wymianę na ziemiopłody, ze składu

w Mroczeniu Nowym,

około 30 m. od stacji kolejowej po lewej stronie szosy w kierunku Rychtala.

Z poważaniem

1200 **Ramza i Bodzioch.**

Listy zmud szkolnych.

nabywać można

w Drukarni Spółkowej w Kępnie

Ogrodnik

żonaty, 45 lat poszukuje roszady od Nowego Roku lub później.
Kto, wskaże ekspedycja Nowego Przyjaciela Luda pod nr. 5523.

Wczoraj o godz. 8 i pół wieczorem zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św. droga moja siostra

śp. Pelagja Hundtówna.

Eksportacja zwłok do kościoła odbędzie się w niedzielę, 23 bm. o godz. 4 po poł., nazajutrz w poniedziałek rano o godz. 10 żałobne nabożeństwo i spuszczenie zwłok do grobu.

O czym donosi w imieniu stroskanej rodziny ciężko strapiony brat

Ksiądz Stanisław Hundt.

Siemianice, dnia 21 grudnia 1923 r.

(Osobnych zawiadomień nie wysyła się)

Na gwiazdkę

polecam praktyczne podarki w Nowościach — Bławatach — Konfekcji — Artykułach męzkich — Bieliznie w największym wyborze. Dywany — Chodniki — Walizki — Kapelusze — Czapki — Parasole — Laski. — **Wiktor Cebulski** dawn Bracia L. KEPNO — Rynek

Baczność!

Polecam szeroko bijące Walberta oraz krótko bijące maszyn do czyszczenia zboża „Trier“, maneże, siewczarnie, wialnie nr. 1, 2 i 3, parowniki, brony, plugi, dryle, centryfugi „Alfa“, „Laval“, „Titania i „Planet“, maszyny do szycia i t d. Wszelkie części zapasowe do maszyn stale na składzie. Wykonywanie wszelkich reparacji maszyn rolniczych i mechanicznych.

Wymiana starych maszyn na nowe. Obsługa rzetelna. Ceny umiarkowane. Stare Targowisko dawn. Freu d. 1212. **Teofil Olejnik, Fabryka maszyn Kepno** Telefon 188.

Listy

z mud szkolnych nabywać można w Drukarni Spółkowej w Kępie.

RYBY

na wigilję poleca

Piotr Taborski Baranów.

Wszelką bieliznę damską i męską (także koszule wierzchnie) wykoję najdobrze. 1203 Warszawska nr. 446.

Drogerja pod Orłem

E. KARŁOWSKI, KĘPNO

Rynek 22, obok Starej Apteki poleca

Terpentynę, Bronzę, Lakiery wszelkiego rodzaju, zynę do samochodów. Oryginalne Pleszewskie ekstrakty do wódek i likierów. Mąkę Nestle dla niemowląt, orzechową, Klej stolarski, Smarowidło na osie

— NA GWIAZDKĘ —

Szczoteczki, pasty i proszek do zębów, mydła toaletowe, Perfumy, pudry, kremy do twarzy i rąk i wszelkie kosmetyki.

Wielki obrót

Mały zysk.

St. Dzwonkowski

skład bławatów
Kepno, Rynek 33, d. p. Lisa

- Materiały męskie i damskie -

Perkale, Muśliny, Woale, Zefiry, Flótna, Inlety Pościelowe, Ceraty, Wszelkie podszewki.

Rzetelna obsługa. 1191 Ceny umiarkowane.

Formularze do potrącenia podatku dochodowego

z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę nabywać można

w Drukarni Spółkowej w Kępie.

Karpi

nadeszły i poleca swym członkom cenie przystępnej.

Centrala Konsumu Urzęd.

Rozporządzenie

dotyczące czyszczenia i prania do picia w lokalach restauracji ma na składzie

Drukarnia Spółkowa w Kępie